

Komen die Bijbelse voorspellingen wel uit?

Er bestaan voorspellende profetieën in de Bijbel die problemen veroorzaken met de vervulling. Natuurlijk gaat het niet over profetieën over wat nog moet komen. Er zijn profetieën die al vervuld hadden moeten zijn en niet uitgekomen zijn. Is de Bijbel wel betrouwbaar?

1 Ezechiël

Het boek Ezechiël bevat vanaf hoofdstuk 40 veel details over de tempel die gebouwd zou moeten worden na de terugkeer uit ballingschap. In hoofdstuk 43 ziet Ezechiël zelfs Gods heerlijkheid (indrukwekkende straling en glorie) terugkeren naar die tempel. Die heerlijkheid was uit de tempel van voor de ballingschap vertrokken in hoofdstuk 10. Het probleem is, dat Gods heerlijkheid na de ballingschap **niet** is teruggekeerd. Ook heel wat details over het functioneren van bijvoorbeeld de vorst zijn niet vervuld zoals Ezechiël die beschrijft.

Kunnen Bijbelse voorspellingen dan ook niet uitkomen?

In hoofdstuk 43 staat een passage die met deze vraag verband houdt:

Gij, mensenkind, breng het huis van Israël de boodschap van dit huis, zodat zij zich schamen vanwege hun ongerechtigheden, en laten zij het ontwerp meten. Als zij zich dan schamen vanwege alles wat zij gedaan hebben, maak hun dan bekend de vorm van het huis, de inrichting ervan, de uitgangen ervan en de ingangen ervan, ja, alle vormen ervan, met alle bijbehorende verordeningen, alle bijbehorende vormen en alle bijbehorende wetten, en schrijf dat voor hun ogen op, zodat zij heel de vorm ervan met alle bijbehorende verordeningen in acht nemen en die houden.

Ezechiël 43: 10-11

Er blijken dus twee delen in de profetie over de tempel te zijn. Er is een deel dat bekend gemaakt mocht worden. Het ontwerp dat erbij past, kunnen de toehoorders van Ezechiël zelfs meten. Een ander deel, met meer details (dat wij terugvinden vanaf 43: 13 ?), mag Ezechiël eerst bekend maken, nadat het volk zich is gaan schamen over hun fouten. Je mag mijns inziens concluderen, dat de bekering van het volk niet gevolgd is en dat Ezechiël dus de verdere details niet heeft meegedeeld. Hij heeft ze wel aan zijn boek toegevoegd om het "dossier" volledig te maken en om te laten zien, wat men misgelopen was.

De profetie is dus niet vervuld door de laksheid van het volk. De vraag rijst dan, of God deze profetie alsnog gaat vervullen. Tot nu toe is immers de heerlijkheid van God nog niet teruggekeerd naar de tempel. De profetie spreekt ook over dierenoffers in de tempel. Als God de tempel in de eindtijd zo laat herbouwen als Ezechiël die beschreef, gaat Hij dan ook willen, dat de offers weer gebracht worden? De offers wezen tijdens de periode van het Oude Testament toch heen naar Jezus' unieke offer dat zou komen? De schrijver van de Hebreeënbrieffschrijft toch in 10: 10-18, dat door Jezus' offer geen offers voor de zonden meer nodig zijn?

Zoals ik eerder schreef, is Psalm 50 een profetische psalm die slaat op de terugkeer van

Jezus (1). Het Joodse volk organiseert daarin een verbondsvernieuwing (vers 5).

Verzamel voor Mij mijn gunstgenoten,
die met Mij het verbond sluiten met offers.

God wenst echter geen offerdienst met dierenoffers (vers 9-14):

9 Ik neem uit uw huis geen stier,
geen bokken uit uw kooien,
10 Want Mij behoren alle dieren van het woud,
het vee op bergen, rijk aan runderen.
11 Ik ken al het gevogelte van de bergen. Wat zich roert
op het veld, staat Mij ter beschikking.
12 Indien Ik honger had, zou Ik het u niet zeggen,
want Mij behoort de wereld en haar volheid.
13 Eet Ik soms stierenvlees,
of drink Ik bokkenbloed?
14 Offer aan God lof
en betaal de Allerhoogste uw geloften.

Hij aanvaardt alleen lofoffers – kennelijk zonder geslachte dieren.

Conclusie: de tempel die Ezechiël beschrijft, zou na de ballingschap gebouwd **kunnen** zijn, maar dient **zo** niet in de eindtijd te verschijnen – misschien wel met wijzigingen.

Dit betekent ook, dat God een Plan B heeft uitgevoerd. In de tijd van Ezechiël (en ook tot nu toe) heeft de tempel niet gefunctioneerd zoals Ezechiël dat beschreef. Toch werkt God met andere middelen naar eenzelfde doel toe.

2 Kronieken

De boeken Kronieken waren oorspronkelijk één geheel. Wat betreft dit Bijbelboek verwijzen we naar een uiterst belangrijk artikel (2) van professor Koorevaar van de Evangelische Theologische Faculteit in Heverlee in een Duits tijdschrift. Daarvan is een Nederlandstalige bewerking verschenen in de jubileumbundel van het Bijbelinstituut België te Heverlee (3). Inmiddels is er ook een Engelse versie (4). Koorevaar heeft daarin duidelijk gemaakt, dat het Oude Testament is afgesloten onder leiding van Nehemia. Het boek Kronieken was geschreven als samenvatting, afsluiting en verzegeling van het Oude

1 A. Dirkzwager, *Evangelie uit 19 psalmen*, Kampen 1992, p. 106vv.

2 H.J. Koorevaar, *Die Chronik als intendierter Abschluß des alttestamentlichen Kanons*, Jahrbuch für Evangelikale Theologie 11, 1997, p. 42 vv.

3 H.J. Koorevaar, *De afsluiting van de canon van het Oude Testament*, in P. Nullens (red.), *Dicht bij de Bijbel*, Heverlee 1997, p. 63 vv.

4 H.J. Koorevaar, *Chronicles as the Intended Conclusion of the Old Testament Canon*, in J. Steinberg, T. J. Stone (eds.), *The Shape of the Writings*. Siphrut: literature and theology of the Hebrew Scriptures, 16. Winona Lake, Indiana 2015, p. 207-235, te vinden op https://www.academia.edu/37247899/Chronicles_as_the_Intended_Conclusion_of_the_Old_Testament_Canon_In_Steinberg_Julius_and_Timothy_J._Stone_eds._The_Shape_of_the_Writings_Siphrut_literature_and_theology_of_the_Hebrew_Scriptures_16_Winona_Lake_Indiana_Eisenbrauns_2015_p._207-2355

Testament. Zoals bekend staat Kronieken in de Hebreeuwse bijbels als laatste Bijbelboek. Het boek geeft aan waarop men zich bij het lezen van het Oude Testament vooral moet concentreren: op de tempel en de lijn van de Judeese koningen.

Merkwaardigerwijs eindigt Kronieken met Kores/Cyrus, die Babylon heeft ingenomen en dus "heel de wereld" beheerst en de Joden in 537 toelating geeft terug te keren naar hun land en de tempel te herbouwen. Merkwaardigerwijs, omdat het Oude Testament boeken bevat die gebeurtenissen beschrijven die na die toelating vielen: Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia, Maleachi, Ester. De eerste vier beschrijven, hoe de terugkeer en de herbouw van Jeruzalem en de tempel niet kon rekenen op veel enthousiasme en hoe het geestelijk niveau van het volk telkens weer laag was. Toch sloot Nehemia rond 415 het Oude Testament af met Kores' edict van 537.

Eigenlijk ontmoetten we hetzelfde fenomeen als bij Ezechiël. Had men de herbouw vlot ter hand genomen, dan had onder Kores een nieuwe periode kunnen beginnen van positief godsdienstig leven. De lakse houding van het volk maakte, dat het vallen en opstaan werd en dat de herbouw ongelofelijk lang duurde. De lakse houding van het volk maakte, dat Gods oorspronkelijke voornemens niet uitgevoerd werden.

3 Joël

Het boek Joël bevat een opmerkelijke verschuiving tussen wat aangekondigd wordt en de vervulling.

Het eerste gedeelte ziet eruit als een boodschap van God naar aanleiding van een sprinkhanenplaag. Alles is afgevreten en verdord. Daardoor zijn geen spijs- en plengoffers meer mogelijk in de tempel. De conclusie is, dat de priesters een verootmoediging zouden moeten organiseren.

1 Het woord van Jahweh dat geschied is tot Joël, de zoon van Pethuel:

*2 Hoor dit, oudsten,
neem dit ter ore, alle inwoners van het land!*

*Is dit gebeurd in uw dagen
of in de dagen van uw vaders?*

*3 Vertel erover aan uw kinderen
en laten uw kinderen erover aan hun kinderen vertellen
en hun kinderen weer aan het volgende geslacht.*

*4 Wat de jonge sprinkhaan overliet,
heeft de veldsprinkhaan opgegeten;
wat de veldsprinkhaan overliet,
heeft de treksprinkhaan opgegeten,
en wat de treksprinkhaan overliet,
heeft de zwarmsprinkhaan opgegeten.*

.....
*12 De wijnstok is verdord,
en de vijgenboom is verkommerd,
de granaatappelboom, ook de palmboom en de appelboom,
alle bomen van het veld zijn verdord.*

*Ja, de vreugde is verdord,
geweken van de mensenkinderen.*

*13 Priesters, omgord u en bedrijf rouw,
weeklaag, dienaren van het altaar.*

*Kom, overnacht in rouwgewaden,
dienaren van mijn God,
want graanoffer en plengoffer
zijn aan het huis van uw God onthouden.*

*14 Heilig een vasten,
roep een bijzondere samenkomst bijeen,
verzamel de oudsten
en alle inwoners van het land,
in het huis van Jahweh, uw God,
en roep tot Jahweh.*

*15 Ach, die dag!
Want de dag van Jahweh is nabij,
en hij zal als een verwoesting komen van de Almachtige.*

In **het tweede gedeelte** klinkt de reactie van de mens op de situatie. Komt het op in Joël zelf of is het een rechtstreekse goddelijke suggestie aan het volk om zo te denken? Kennelijk is de droogte ook niet alleen te wijten aan de sprinkhanen, maar tevens aan het weer.

*16 Is niet voor onze ogen
het voedsel weggerukt,
uit het huis van onze God
blijdschap en vreugde?*

*17 De zaadkorrels zijn verschrompeld
onder hun aardkluiten,
de voorraden verwoest,
de graanschuren omvergehaald,
want het koren is verdord.*

*18 Hoe kreunt het vee!
De kudden rundvee zijn in verwarring,
want ze hebben geen weide.
Zelfs kudden kleinvee boeten.*

*19 Tot U, Jahweh, roep ik,
want een vuur heeft verteerd
de weiden van de woestijn,
en een vlam heeft verzengd
alle bomen van het veld.*

*20 Ook de dieren van het veld
smachten naar U,
want de waterstromen
zijn uitgedroogd.*

*Een vuur heeft
de weiden van de woestijn verteerd.*

In **het derde gedeelte** lezen we een oproep tot verootmoediging. De uitdrukking “de Dag van Jahweh” is al verscheidene keren gevallen. Die Dag is nabij. Toch klinkt ook de boodschap van God vanaf vers 12 om zich om te keren (zich te bekeren). Mogelijk zal God zich dan ook omkeren. Afwending van de aangekondigde Dag van Jahweh is dus mogelijk.

1 *Blaas de bazuin in Sion,
sla alarm op Mijn heilige berg,
laat alle inwoners van het land sidderen,
want de dag van Jahweh komt, ja, is nabij!*
2 *Het is een dag van duisternis en donkerheid,
een dag van wolken en dikke duisternis.*

.....
12 *Ook nu echter, spreekt Jahweh,
keer u om tot Mij met heel uw hart,
met vasten, met geween en met rouwklacht.*

13 *En scheur uw hart
en niet uw kleren.*

*Keer u om tot Jahweh, uw God,
want Hij is genadig en barmhartig,
geduldig en groot van goedertierenheid
en Hij heeft berouw over het kwaad.*

14 *Wie weet zal Hij Zich omkeren en berouw hebben,
zodat Hij een zegen achter Zich overlaat:
een graanoffer en een plengoffer
voor Jahweh, uw God.*

15 *Blaas de ramshoorn in Sion,
heilig een vasten,
roep een samenkomst bijeen.*

16 *Verzamel het volk,
heilig de gemeente,
breng de oudsten bijeen,
verzamel de kleine kinderen
en die de borst krijgen.*

*Laat de bruidegom uit zijn binnenkamer gaan,
de bruid uit haar slaapkamer.*

17 *Laten de priesters, de dienaren van Jahweh, wenen
tussen de voorhal en het altaar
en laten zij zeggen:*

*Spaar Uw volk, Jahweh,
geef Uw erfbezit niet over aan smaad,
zodat de heidenvolken over hen zouden heersen.*

*Waarom zouden ze onder de volken zeggen:
Waar is hun God?*

In **het vierde gedeelte** zien we, hoe God na de bekering zich inderdaad omwendt. De sprinkhanen en de droogte zullen niet blijven duren. De Dag is afgewend. De onderdrukkers ("hen uit het noorden"), die er kennelijk ook geweest zijn, maar over wie eerst hier wordt gesproken, worden uitgeschakeld.

18 *Toen nam Jahweh het op voor Zijn land.
Hij kreeg medelijden met Zijn volk.*

19 *Jahweh antwoordde en zei tegen Zijn volk:
Zie, Ik zend u het koren, de nieuwe wijn en de olie,
zodat u ermee verzadigd wordt.*

*Ik zal u niet meer overgeven
tot smaad onder de heidenvolken.*

20 Ik zal hen uit het noorden
ver van u wegdoen.
Ik verdrijf hem naar
een dor en woest land,
zijn voorhoede naar de zee in het oosten,
zijn achterhoede naar de zee in het westen.

Zijn stank stijgt op,
zijn walm stijgt op,
want Hij heeft grote dingen gedaan.

21 Wees niet bevreesd, land,
verheug u en wees blij,
want Jahweh heeft grote dingen gedaan.

22 Wees niet bevreesd, dieren van het veld,
want de weiden van de woestijn worden groen,
de bomen dragen hun vrucht,
de wijnstok en de vijgenboom geven hun opbrengst.

In **het vijfde gedeelte** geeft God verdere beloftes. Hier wordt het moeilijker de vervulling in te vullen. Komt de Leraar tot gerechtigheid in Joëls dagen? Zo een speciale persoon is er toen niet geweest, voor zover wij weten. De Bijbel had dit feit toch beslist vermeld, als het toen gebeurd was.

Of gaat het over Jezus' komst in de tijd van keizer Augustus? Of had God eigenlijk de bedoeling Jezus in Joëls dagen te sturen?

Er wordt welvaart beloofd en rijke oogsten. Het maakt de sterke indruk over Joëls tijd te gaan. Immers er wordt gesproken over een vergoeding van de schade die men geleden heeft door de sprinkhanen en de droogte. Er zijn echter ook noties die tot nu toe niet vervuld zijn. De Joden zijn tot nu toe telkens weer beschaamd gemaakt. Wij zeggen nu, dat de vervulling in de eindtijd komt. Is dat Gods bedoeling vanaf het begin geweest? Of heeft nieuwe afdwaling door het volk de vervulling uitgesteld tot na onze dagen?

23 En u, kinderen van Sion,
verheug u en wees blij
in Jahweh, uw God,
want Hij zal u geven
de Leraar tot gerechtigheid.
Hij zal regen op u doen neerdalen,
vroegere regen en late regen in de eerste maand.

24 De dorsvloeren zullen vol koren zijn,
de perskuipen stromen over van nieuwe wijn en olie.

25 Ik zal de jaren vergoeden,
die de veldsprinkhaan, de jonge sprinkhaan, de zwerm sprinkhaan en
de treksprinkhaan hebben opgegeten,

Mijn grote leger,
dat Ik op u had afgestuurd.

26 Dan zult u overvloedig en tot verzadiging eten,
en de Naam van Jahweh Uw God prijzen,

Die wonderlijk met u heeft gehandeld.
Mijn volk zal zich voor eeuwig niet schamen.

27 Dan zult u weten dat Ik te midden van Israël ben,
dat Ik, Jahweh, uw God ben en niemand anders:
Mijn volk zal zich voor eeuwig niet schamen!

Het zesde gedeelte brengt beroemde woorden. Petrus citeerde op de Pinksterdag vers 28 tot en met de eerste zin van vers 32 (Handelingen 2: 17-21). Hij voegde eraan toe, dat Pinksteren de vervulling bracht van wat in die verzen staat. Op het slot van vers 32 maakt hij een toespeling in vers 39 van Handelingen 2. Verder maakt Petrus in zijn betoog duidelijk, dat de naam van Jahweh aanroepen neerkomt op Jezus aanroepen, want God heeft Hem tot Heer en Messias gemaakt (vers 36). Daarmee komen we opnieuw voor een vraag te staan.

Bij Joël lijkt het erop in het vorige gedeelte, dat de Leraar tot gerechtigheid gevolgd wordt door rijke oogsten en het “nooit meer beschaamd worden”. In het zesde gedeelte lijkt het erop, dat snel na genoemde gebeurtenissen van het vorige deel Pinksteren had moeten komen.

Opvallend is, dat de Dag van Jahweh, die eerder in de profetie door de bekering van het volk is uitgesteld, dus toch gaat komen. Dat brengt ons tot de vraag, of zaken die God aankondigt, altijd door moeten gaan. Kan God aangekondigde gebeurtenissen ook **niet** uitvoeren, als de omstandigheden zich wijzigen? Of wil Hij ze altijd laten doorgaan – zij het soms met uitstel?

Plan A en Plan B gaan altijd over hetzelfde doel dat te bereiken is. In Plan A gebeurt dat met andere middelen dan in Plan B. Van de details van Plan A komt dan terug wat in Plan B nog “bruikbaar” is.

28 Daarna zal het geschieden

dat Ik Mijn Geest zal uitstorten op alle vlees:

uw zonen en uw dochters zullen profeteren,

uw ouderen zullen dromen dromen,

uw jongemannen zullen visioenen zien.

29 Ja, zelfs op de dienaren en op de dienaressen

zal Ik in die dagen Mijn Geest uitstorten.

30 Ik zal wondertekenen geven aan de hemel en op de aarde:

bloed en vuur en rookzuilen.

31 De zon zal veranderd worden in duisternis

en de maan in bloed

voor die grote en ontzagwekkende dag van Jahweh komt.

32 Het zal geschieden dat ieder die de Naam van Jahweh zal aanroepen,

behouden zal worden.

Want op de berg Sion en in Jeruzalem zal ontkoming zijn,

zoals Jahweh gezegd heeft,

en bij hen die ontkomen zijn

die Jahweh roepen zal.

4 Heidenen krijgen de eerste kans

Het lijkt vreemd, dat God zijn plannen zou wijzigen. Hij is toch onveranderlijk? Bij Hem is toch “geen schaduw van omkeer”? Het is niet gewoon om te concluderen, dat God eerst het éne gewild zou hebben en vervolgens zijn plan wijzigt.

Toch kennen we allemaal een zeer belangrijke wijziging van Gods plannen. We kennen heel duidelijk het feit, dat Jezus verworpen is door de leiders en de massa van de Joden. Daarna heeft God de heidenen laten voorgaan.

De beroemde vergelijking van de takken en de olijfboom beeldt de overgang van Gods handelen met Joden naar dat tegenover heidenen en Joden uit. We lezen in Romeinen 11: 16vv.

En als de eerstelingen heilig zijn, dan het deeg ook, en als de wortel heilig is, dan de takken ook. Als nu enige van die takken afgerukt zijn, en gij, die een wilde olijfboom zijt, in hun plaats zijt geënt en mede deel hebt gekregen aan de wortel en de vettingheid van de olijfboom, beroem u dan niet tegenover de takken. En als gij u beroemt: Gij draagt de wortel niet, maar de wortel u.

Gij zult dan zeggen: "De takken zijn afgerukt, opdat ik zou worden geënt". Dat is waar. Door ongeloof zijn zij afgerukt en gij staat door het geloof. Heb geen hoge dunk van uzelf, maar vrees. Want als God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, dan is het ook mogelijk dat Hij u niet spaart. Zie dan de liefde en de strengheid van God: strengheid over hen die gevallen zijn, over u echter liefde, als gij in de liefde blijft. Anders zult ook gij afgehouden worden. En ook zij zullen, als zij niet in het ongeloof blijven, geënt worden, want God is machtig hen opnieuw te enten. Want als gij afgehouden zijt uit de olijfboom die van nature wild was, en tegen de natuur in op de tamme olijfboom geënt zijt, hoeveel te meer zullen zij die natuurlijke takken zijn, geënt worden op hun eigen olijfboom.

(HSV, licht gewijzigd)

Een deel van de takken is afgerukt. Dat betekent kennelijk, dat er Joden zijn die niet meer deel hebben aan wat hier heet de wortel en de "vettingheid" van de olijfboom. Joden die Jezus' offer wel aanvaard hadden, blijven in het beeld gewoon als takken op de boom. Daartussen worden heidenen die tot geloof kwamen, geënt. Die heidenen mogen de Joden niet minachten, want de boom en de wortel en de "vettingheid" behoren kennelijk bij die Joden.

Paulus maakt ook heel duidelijk, dat later de Joden weer massaal aan bod zullen komen.

Gods beloftes lijken soms zeer absoluut en zonder voorwaarden. Het is goed in zulke gevallen ook de rest van de Bijbel te laten gelden.

We lezen namelijk ook

Gij zult nauwgezet de geboden van Jahweh, uw God, onderhouden en de getuigenissen en de inzettingen, die Hij u opgelegd heeft. Gij zult doen wat recht en goed is in de ogen van Jahweh, opdat het u wél mag gaan en gij het goede land, dat Jahweh aan uw voorvaders onder ede beloofd heeft, binnengaat en in bezit neemt door al uw vijanden voor u uit te jagen, zoals Jahweh heeft gesproken.

Deuteronomium 6: 17-19

God had het land onder ede beloofd - zagezegd zonder voorwaarden. Toch blijkt, dat het volk de vervulling van de belofte eerst krijgt, wanneer men Gods geboden houdt. Een mens kan dus door zijn gedrag beloftes van God werkingsloos maken - zelfs beloftes onder ede.

Bij Jeremia lezen we deze zaak nog duidelijker uitgelegd, met ook het omgekeerde erbij!

5 Toen kwam het woord van Jahweh tot mij:

6 "Zal Ik niet met u kunnen doen zoals deze pottenbakker, o huis van Israël? luidt het woord van Jahweh. Zie, als leem in de hand van de pottenbakker, zo zijt gij in mijn hand, huis van Israël!

7 Het ene ogenblik doe Ik over een volk en een koninkrijk de uitspraak, dat Ik het zal uitrukken, afbreken en verdelgen.

8 Maar bekeert zich dit volk waarover Ik een uitspraak deed, van zijn boosheid, dan zal Ik berouw hebben over het kwaad dat Ik hun dacht aan te doen.

9 Het andere ogenblik doe Ik over een volk en een koninkrijk de uitspraak, dat Ik het zal bouwen en planten.

10 Maar, doet het wat kwaad is in mijn ogen door niet naar mijn stem te horen, dan zal Ik berouw hebben over het goede waarmee Ik had gezegd hun te zullen weldoen."

Jeremia 18: 5-10

Er is hier sprake van een schijnbaar definitieve veroordeling in vers 7.

In vers 9 lezen we een schijnbaar definitieve positieve belofte.

Beide zijn *schijnbaar* definitief. Een mens kan door zijn gedrag niet alleen een belofte van God doorkruisen (vers 10), maar ook een negatief voornemen van God in positieve zin ombuigen (vers 8).

Dit lijkt over volken te gaan, maar er zijn op dit terrein ook persoonlijke voorbeelden. Zulk een voorbeeld in de persoonlijke sfeer vinden we in het leven van Achab.

21 "Zie, Ik doe onheil over u komen en Ik zal u wegvegen en Ik zal van Achab allen van het mannelijk geslacht uitroeien, van hoog tot laag in Israël."

27 Zodra Achab deze woorden hoorde, scheurde hij zijn kleren, deed een rouwgewaad om zijn lichaam en vastte. Ja, hij legde zich in rouwgewaad te ruste en liep met lome tred. 28 Toen kwam het woord van Jahweh tot de Tisbiet Elia:

29 "Hebt gij gezien, dat Achab zich voor Mij verootmoedigd heeft? Omdat hij zich voor Mij verootmoedigd heeft, zal Ik het onheil in zijn dagen niet doen komen. In de dagen van zijn zoon zal Ik het onheil over zijn huis doen komen.

1 Koningen 21: 21, 27-29

Vers 21 klinkt alsof God definitief heeft beslist Achab en zijn familie uit te roeien. Toch bereikt Achab bij zijn verootmoediging, dat God zich laat verbidden en het oordeel opschort. Uiteraard is het dan zo, dat ook zijn zoon het onheil had kunnen afwenden.

Bij Ezechiël, in Koorevaars conclusies over Kronieken en in het boek Joël vinden we precies wat Jeremia in zijn verhaal over de pottenbakker moest meedelen: God heeft voornemens, maar past die aan aan het gedrag van de mensen. Hij heeft de mensen niet als robots geschapen. Dat betekent, dat Hij ervoor gekozen heeft om te rekenen met zonde, verzet en laksheid en dat ook laat gebeuren.

God gebruikt soms een Plan B. Dat betreft niet zijn doel, maar wel de middelen.

5 Zacharia's derde visioen

In de profetieën van Zacharia levert het derde visioen problemen op bij de vervulling.

1 Opnieuw sloeg ik mijn ogen op en zag, en zie, er was een man met een meetsnoer in zijn hand. 2 Toen zei ik: Waar gaat gij heen?

Hij zei tegen mij: Ik ga Jeruzalem opmeten om te zien hoe groot zijn breedte en hoe groot zijn lengte zal zijn.

3 En zie, de engel die met mij sprak, trad naar voren en een andere engel trad hem tegemoet. 4 En hij zei tegen hem: Loop snel, spreek tot die jongeman en zeg:

Jeruzalem zal niet ommuurd blijven,

vanwege de veelheid aan mensen en dieren in haar midden.

5 En Ík Ben voor haar, spreekt Jahweh,

– een muur van vuur rondom,

en tot Heerlijkheid Ben Ik in haar midden.

Voor de afwezigheid van de muur worden twee redenen gegeven:

° Er zijn veel mensen en dieren in haar midden. De stad moet zich dus kunnen uitbreiden zonder door een muur gehinderd te worden.

° God zal zelf als “muur van vuur” voor bescherming zorgen. Wij kennen het begrip *firewall* beter dan enkele generaties voor ons!

Waar is de vervulling?

God is in de geschiedenis nooit de vurige muur rond Jeruzalem geweest. Zo zijn er ook voorspellingen in de andere visioenen van Zacharia die nooit vervuld zijn geweest.

Wat die muur betreft, is Ezra (hoofdstuk 2-4) bezig geweest met het herstel ervan en dat onder grote druk van de omwonenden. In Jezus' tijd stond de muur er nog (Hebreeën 13: 12). Momenteel heeft Jeruzalem nog steeds muren en poorten. Het Nieuwe Jeruzalem uit Openbaring 21 zal ook een muur hebben. De tekst van ons visioen van Zacharia stelt duidelijk, dat het opmeten van de stad niet nodig is, omdat er geen muur zal zijn. Het gaat over Zacharia's tijd!

Toch is Gods oorspronkelijke bedoeling niet uitgevoerd.

In dit verband is ook opvallend, hoe het gedeelte van de visioenen bij Zacharia wordt afgesloten:

Dit zal gebeuren, als u aandachtig zult luisteren naar de stem van Jahweh, uw God.

Zacharia 6: 15

Deze woorden komen overeen met wat we hierboven bij Ezechiël hadden gevonden. Daar zou Ezechiël geen verdere details over de grootse tempel meedelen, als er geen bekering zou volgen. Hier zegt God, dat de visioenen zullen gebeuren als men God aandachtig zou gehoorzamen.

De visioenen zijn niet gebeurd. Dus men heeft niet gehoorzaamd.

Conclusies

Worden voorspellende profetieën altijd uitgevoerd?

Normaal gezien wel.

Toch gaat God soms ver in zijn overschakelen naar een Plan B.

Is God daardoor veranderlijk?

Nee in de zin, dat Hij zijn doel zou wijzigen.

Nee in de zin, dat Hij grillig zou zijn en zomaar ineens zijn gedrag zou wijzigen.

Nee in de zin, dat Hij beloftes over eeuwig leven of veroordelingen tot de eeuwige "dood" zou wijzigen zonder dat de mens zo'n wijziging uitlokt.

Ja in de zin, dat Hij de mens in zijn gedragingen of houdingen zo hoogschat, dat Hij de middelen waarmee Hij zijn doel eerst wilde bereiken, soms wijzigt.

Ja in de zin, dat Hij de mens in zijn gedragingen of houdingen zo hoogschat, dat Hij het moment waarop Hij de voltooiing van zijn plan wil bereiken, soms uitstelt.

(En nu nog een conclusie terzijde)

Ja in de zin, dat Hij de zaken zelfs soms op zijn beloop laat, als de mens Hem niet erkent:

Toen werd Jesjoeroen (het Joodse volk) vet, en sloeg achteruit.

– vet werd gij, dik en vet gemest –

en hij verwierp God, die hem gemaakt had.

Hij minachtte de Rots van zijn redding.

Zij wekten in Hem jaloersheid op door vreemde goden.

Met gruwelen krenkten zij Hem.

Zij offerden aan de boze geesten, die geen goden zijn,
aan goden, die zij niet hebben gekend,

nieuwe goden, die kort tevoren opgekomen waren,
voor welke uw vaders niet gehuiverd hadden.

De Rots, die u verwekt heeft, hebt gij veronachtzaamd
en vergeten de God, die u heeft voortgebracht.

Toen Jahweh dat zag, heeft Hij hen verworpen,
omdat Hij gekrenkt was door zijn zonen en dochters.

Hij zei: **"Ik wil mijn gezicht voor hen verbergen
en zien, wat hun einde zijn zal,**

want zij zijn een verkeerd geslacht,
kinderen, die geen trouw kennen".

Deuteronomium 32: 15-20

Als de mens niets van Hem wil hebben, kan het dus zover komen, dat God zegt: "Zoek het zelf maar uit".

Het is daarom niet God bij wie je moet gaan reclameren, dat Hij niet ingrijpt. Het is de mens die niets van God wil weten, die zelf de schuld is. Het is merkwaardig, dat mensen die geen inmenging van God dulden, de eersten zijn om te roepen, dat Hij niet ingrijpt.